

W PROSTOCIE TKWI SIŁA

Hiszpański

POZIOM ŚREDNIO ZAAWANSOWANY

dla
bystrzaków

Doskonała
umiejętność pisania

Ćwicz hiszpański,
używając go w codziennych
sytuacjach

Komunikuj się skutecznie
czy to w podróży,
czy w sprawach
biznesowych

Gail Stein

Autorka i nauczycielka
języków obcych

Tytuł oryginału: Intermediate Spanish For Dummies

Tłumaczenie: Olga Miarowska

ISBN: 978-83-283-2755-9

Copyright © 2008 by Wiley Publishing, Inc., Indianapolis, Indiana
All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part any form.
This translation published by arrangement with John Wiley & Sons, Inc.

Oryginalne angielskie wydanie © 2008 by Wiley Publishing, Inc., Indianapolis, Indiana
Wszelkie prawa, włączając prawo do reprodukcji całości lub części w jakiegokolwiek formie,
zarezerwowane.

Tłumaczenie opublikowane na mocy porozumienia z John Wiley & Sons, Inc.

Translation copyright © 2017 by Helion SA

Wiley, the Wiley Publishing logo, For Dummies, Dla Bystrzaków, the Dummies Man logo, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com, and related trade dress are trademarks or registered trademarks of John Wiley and Sons, Inc. and/or its affiliates in the United States and/or other countries. Used by permission.

Wiley, the Wiley Publishing logo, For Dummies, Dla Bystrzaków, the Dummies Man logo, A Reference for the Rest of Us!, The Dummies Way, Dummies Daily, The Fun and Easy Way, Dummies.com i związana z tym szata graficzna są markami handlowymi John Wiley and Sons, Inc. i/lub firm stowarzyszonych w Stanach Zjednoczonych i/lub innych krajach. Wykorzystywane na podstawie licencji.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Autor oraz Wydawnictwo HELION dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz Wydawnictwo HELION nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://dlabystrzakow.pl/user/opinie/hissby>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydawnictwo HELION
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: dlabystrzakow@dlabystrzakow.pl
WWW: <http://dlabystrzakow.pl>

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

Spis treści

---

0 autorce	13
Podziękowania od autorki	15
Wstęp	17
O książce	17
Konwencje zastosowane w książce	18
Naiwne założenia	19
Jak podzielona jest ta książka	19
Część I: Przegląd podstawowych informacji	19
Część II: Tu i teraz, czyli czas teraźniejszy	20
Część III: Piszemy w sposób jasny i konkretny	20
Część IV: To, co było, i to, co będzie, czyli czasy przeszłe i przyszłe	20
Część V: Dekalogi	20
Część VI: Dodatki	20
Ikony użyte w książce	21
Co dalej	21
<i>Część I: Przegląd podstawowych informacji</i>	23
Rozdział 1: Liczebniki w życiu codziennym	25
Liczebniki	25
Liczebniki główne	26
Liczebniki porządkowe	29
Tworzymy daty	32
Dni tygodnia	32
Miesiące	33
Zapisywanie dat	34
Podajemy czas	36
Klucz odpowiedzi	39

6 Hiszpański dla bystrzaków. Poziom średnio zaawansowany _____

Rozdział 2: Wybieramy odpowiednią część mowy 41

Identyfikujemy i stosujemy różne części mowy	41
Rzeczowniki	42
Zaimki	43
Czasowniki	44
Przymiotniki	45
Przysłówki	46
Korzystamy ze słownika dwujęzycznego	47
Klucz odpowiedzi	50

Część II: Tu i teraz, czyli czas teraźniejszy 53

Rozdział 3: Odkrywamy tajemnice rodzaju 55

Związek rodzaju z rodzajnikiem określonym	55
Formy rodzajników określonych	56
Zastosowanie rodzajników określonych	56
Pomijanie rodzajników określonych	58
Łączenie rodzajnika określonego z przyimkiem	58
Nijakie lo	58
Związek rodzaju z rodzajnikiem nieokreślonym	59
Formy rodzajników nieokreślonych	59
Pomijanie rodzajników nieokreślonych	59
Przymiotniki i zaimki wskazujące	61
Przymiotniki wskazujące	61
Zaimki wskazujące	62
Rodzaj męski i rodzaj żeński rzeczowników w liczbie pojedynczej	64
Rzeczowniki „na opak”	64
Jedna forma dla obu rodzajów	65
Różne znaczenia w zależności od rodzaju	65
Wyjątki	66
Liczba mnoga rzeczowników	67
To moje! Określanie przynależności	69
Przyimek de	69
Przymiotniki dzierżawcze	70
Zaimki dzierżawcze	71
Klucz odpowiedzi	73

Rozdział 4: Piszemy w czasie teraźniejszym 77

Zaimki podmiotowe	77
Zaimki podmiotowe w praktyce	78
Pomijanie zaimków podmiotowych	80
Pisanie (i mówienie) w czasie teraźniejszym trybu oznajmującego	81
Czasowniki regularne	81
Czasowniki ze zmianami w pisowni	84
Czasowniki ze zmianami w temacie	85

Czasowniki ze zmianami zarówno w pisowni, jak i w temacie	88
Czasowniki nieregularne	89
Zwroty z czasownikami nieregularnymi	93
Klucz odpowiedzi	96
Rozdział 5: Uzyskiwanie odpowiedzi na poprawnie zadane pytania	99
Zadawanie pytań w języku hiszpańskim	99
Pytania ogólne, czyli odpowiedzi „tak” lub „nie”	100
Pytania szczegółowe, czyli uzyskiwanie informacji	101
Odpowiedzi „tak” lub „nie” w języku hiszpańskim	106
Odpowiadamy „tak”	106
Odpowiadamy „nie”	106
Udzielanie bardziej szczegółowych odpowiedzi	110
Klucz odpowiedzi	113
Rozdział 6: Wyrażanie czynności wykonywanej w danej chwili	115
Gerundio, czyli dodając -ąc lub -ący	115
Tworzenie gerundio dla czasowników regularnych	116
Tworzenie gerundio dla czasowników ze zmianami w temacie i czasowników nieregularnych	117
Wyrażanie czynności trwającej	118
Czasownik estar	119
Inne czasowniki	120
Klucz odpowiedzi	123
Rozdział 7: Wyrażanie siebie poprzez tryb łączący	125
Tworzenie form czasu teraźniejszego trybu łączącego	126
Czasowniki regularne	126
Czasowniki nieregularne w pierwszej osobie liczby pojedynczej	127
Czasowniki ze zmianami w pisowni	129
Czasowniki ze zmianami w temacie	130
Czasowniki ze zmianami w pisowni i w temacie	131
Czasowniki nieregularne	132
Zastosowanie trybu łączącego	134
Po konstrukcjach bezosobowych	135
Po czasownikach wyrażających życzenia, emocje, potrzeby, rozkazy i wątpliwości	138
Po przymiotnikach wyrażających uczucia i wrażenia	140
W zdaniach względnych	141
Klucz odpowiedzi	143
Część III: Piszemy w sposób jasny i konkretny	147
Rozdział 8: Kolorowanie zdań przymiotnikami i przysłówkami	149
Opisywanie osób i przedmiotów za pomocą przymiotników	149
Związek zgody między przymiotnikiem a rzeczownikiem lub zaimkiem	150
Miejsce przymiotnika w zdaniu	155
Formy skrócone przymiotników	156

8 Hiszpański dla bystrzaków. Poziom średnio zaawansowany

Opisywanie czasowników za pomocą przysłówków	158
Tworzenie przysłówków od przymiotników	158
Wyrażenia przymkowe (con + rzeczownik)	159
Przysłówki pierwotne i wyrażenia przysłówkowe	159
Miejsce przysłówka w zdaniu	162
Porównania: bardziej, mniej, tak samo	162
Zdania porównawcze: stopień równy przymiotników i przysłówków	162
Zdania porównawcze: stopień wyższy przymiotników i przysłówków	163
Zdania porównawcze: stopień najwyższy przymiotników i przysłówków	163
Przymiotniki nieregularne w stopniu wyższym i najwyższym	164
Stopień najwyższy bezwzględny — absolutnie naj!	166
Klucz odpowiedzi	168
Rozdział 9: Wedle rozkazu!	171
Tryb rozkazujący	171
Formułowanie poleceń w sposób formalny	172
Czasowniki regularne	173
Czasowniki częściowo i całkowicie nieregularne	174
Formułowanie poleceń w sposób nieformalny	177
Polecenia dla drugiej osoby liczby pojedynczej (tú)	178
Polecenia dla drugiej osoby liczby mnogiej (vosotros)	183
Klucz odpowiedzi	189
Rozdział 10: Krótko i na temat: zaimki dopełnienia	193
Stosowanie zaimków dopełnienia bliższego	194
Zaimki dopełnienia bliższego	194
Bliższe spotkanie z przyimkiem a	195
Stosowanie zaimków dopełnienia dalszego	197
Dopełnienie bliższe czy dalsze?	198
Czasowniki wymagające dopełnienia bliższego	199
Czasowniki wymagające dopełnienia dalszego	199
Miejsce zaimków dopełnienia bliższego i dalszego w zdaniu	200
Podwójne dopełnienie — podwójny obowiązek	202
Gustar i inne czasowniki tego typu	204
Klucz odpowiedzi	207
Rozdział 11: Czasowniki i zaimki zwrotne	209
Stosowanie czasowników zwrotnych — czynności zwrotne	209
Stosowanie czasowników zwrotnych — czynności wzajemne	212
Zmiana znaczenia przy użyciu zwrotnej formy czasownika	213
Stosowanie zaimków zwrotnych	215
Miejsce zaimka zwrotnego	217
Klucz odpowiedzi	220

Rozdział 12: Spotkanie z przyimkami	223
Często używane przyimki	223
Stosowanie przyimków	225
A	225
Con	226
De	226
En	226
Hasta	227
Para	227
Por	227
Stosowanie przyimków z bezokolicznikami	228
Czasowniki wymagające przyimka a	229
Czasowniki wymagające przyimka de	230
Czasowniki wymagające przyimka en	230
Czasowniki wymagające przyimka con	231
Czasowniki, które nie wymagają żadnego przyimka	231
Stosowanie zaimków przyimkowych	233
Klucz odpowiedzi	236

Część IV: To, co było, i to, co będzie, czyli czasy przeszłe i przyszłe 239

Rozdział 13: Zostaw przeszłość za sobą	241
Tworzenie form czasu przeszłego dokonanego prostego	241
Czasowniki regularne	242
Czasowniki ze zmianami w pisowni	243
Czasowniki ze zmianami w temacie	245
Czasowniki nieregularne	247
Stosowanie czasu przeszłego dokonanego prostego	251
Klucz odpowiedzi	254
Rozdział 14: Spoglądając w przeszłość bez końca	257
Tworzenie form czasu przeszłego niedokonanego	258
Czasowniki regularne	258
Czasowniki nieregularne	259
Stosowanie czasu przeszłego niedokonanego	260
Czas przeszły dokonany a czas przeszły niedokonany	262
Określenia czasu charakterystyczne dla czasu przeszłego dokonanego prostego	263
Określenia czasu charakterystyczne dla czasu przeszłego niedokonanego	264
Klucz odpowiedzi	268

Rozdział 15: Spójrz w przyszłość 273

Wyrażanie przyszłości	273
Wyrażanie przyszłości za pomocą czasu teraźniejszego	274
Wyrażanie przyszłości za pomocą konstrukcji ir a + bezokolicznik	274
Czasowniki regularne w czasie przyszłym prostym	275
Czasowniki nieregularne w czasie przyszłym prostym	276
Stosowanie czasu przeszłego: przewidywania i przypuszczenia	278
Klucz odpowiedzi	281

Część V: Dekalogi 283

Rozdział 16: Najczęściej popełniane błędy podczas pisania po hiszpańsku 285

Mylenie rodzaju	286
Tłumaczenie słowo w słowo	286
Pomijanie „osobowego” a	287
Stosowanie rodzajnika nieokreślonego przed rzeczownikiem oznaczającym zawód	287
Następstwo czasów w czasie przeszłym	287
Mylenie dopełnienia bliższego z dopełnieniem dalszym	288
Błędne stosowanie czasownika gustar i innych czasowników tego typu	289
Nieznamość związków frazeologicznych z czasownikiem tener	290
Mylenie czasów przeszłych (czas przeszły dokonany prosty i czas przeszły niedokonany)	290
Bagatelizowanie trybu łączącego	291

Rozdział 17: Dziesięć sposobów na lepsze pisanie w języku hiszpańskim 293

Pisz pełnymi zdaniami	293
Stosuj poprawną interpunkcję	294
Unikaj języka potocznego	295
Nie przyjmuj błędnych założeń	295
Pamiętaj o zgodności podmiotu z orzeczeniem	296
Wybór odpowiedniego trybu i czasu	296
Stosuj właściwe przyimki	297
Używaj odpowiednich zaimków	297
Poszukaj pomocy w internecie	297
Sprawdzaj swoje prace	298

Rozdział 18: Dziesięć par czasowników 299

Ser i estar	299
Saber i conocer	300
Tomar i coger	301
Deber i tener que	301
Jugar i tocar	301
Ponerse i suponer	302
Decir i hablar	302
Ir i venir	302
Llegar i venir	302
Llevar i traer	303

Część VI: Dodatki ..... 305**Dodatek A: Tabele koniugacyjne 307**

Czasowniki regularne	307
Czasowniki -ar	307
Czasowniki -er	308
Czasowniki -ir	308
Czasowniki ze zmianami w temacie	309
Czasowniki -ar	309
Czasowniki -er	309
Czasowniki -ir	310
Czasowniki -uir (z wyjątkiem -guir)	311
Czasowniki -eer	311
Czasowniki -iar	311
Czasowniki -uar	312
Czasowniki ze zmianami w pisowni	312
Czasowniki -car	312
Czasowniki -gar	312
Czasowniki -zar	313
Czasowniki spółgłoska + -cer/-cir	313
Czasowniki -ger/-gir	313
Czasowniki -uir	314
Czasowniki nieregularne	314

Dodatek B: Słownik polsko-hiszpański ..... 319**Dodatek C: Słownik hiszpańsko-polski ..... 329****Skorowidz 351**

12 Hiszpański dla bystrzaków. Poziom średnio zaawansowany_____

Rozdział 11

Czasowniki i zaimki zwrotne

W tym rozdziale:

- ▶ Czasowniki zwrotne — czynności zwrotne
- ▶ Czasowniki zwrotne — czynności wzajemne
- ▶ Rozróżnianie wyrazów o różnym znaczeniu
- ▶ Zaimki zwrotne i ich miejsce w zdaniu

Czasownik zwrotny wyraża to, że podmiot jest jednocześnie wykonawcą i odbiorcą czynności, to znaczy, że oddziałuje na siebie samego, dlatego czasownik zwrotny wymaga zastosowania zaimka zwrotnego *się*.

Zapewne w Twoim umyśle odzywa się właśnie głos paniki: „O nie! Znowu te zaimki!”. Nie martw się, zaimki zwrotne w języku hiszpańskim zachowują się niemal dokładnie tak samo jak zaimki dopełnienia bliższego lub dalszego i są niemal identyczne jak te przedstawione w rozdziale 10. W zasadzie musisz jedynie zapamiętać dwie niewielkie różnice. Tak więc jeśli udało Ci się opanować zaimki dopełnienia, to zaimki zwrotne będą dla Ciebie łatwizną.

W tym rozdziale wytłumaczę Ci, jak rozpoznać i jak stosować czasowniki zwrotne w języku hiszpańskim oraz jakich zaimków używać dla konkretnych podmiotów. Jeśli wykonałeś ćwiczenia z poprzednich rozdziałów, umieszczanie zaimków zwrotnych w różnego typu zdaniach (czas teraźniejszy [rozdział 4.], zdania z dwoma czasownikami, konstrukcja **estar + gerundio** [rozdział 6.] i tryb rozkazujący [rozdział 9.]) nie powinno sprawić Ci problemów. Przedstawię Ci też czasowniki zwrotne wyrażające czynności wzajemne. Na koniec dowiesz się, jak używać czasowników zwrotnych w konstrukcjach o znaczeniu strony biernej.

Stosowanie czasowników zwrotnych — czynności zwrotne

Czasownik zwrotny (verbo reflexivo) ma kilka zastosowań. Z tego podrozdziału dowiesz się, jak dzięki niemu wyrazić, że podmiot oddziałuje sam na siebie.

Zastanawiasz się, jak rozpoznać hiszpański czasownik zwrotny? To naprawdę proste. Jeśli do czasownika zakończonego w bezokoliczniku na **-ar**, **-er** lub **-ir** dołączone jest **-se**, wówczas masz do czynienia z czasownikiem zwrotnym (np. **lavarse** [myć się], **bañarse** [kąpać się]). Końcówka **-se** to **zaimek zwrotny (pronombre reflexivo)**,

o którym dowiesz się więcej w dalszej części rozdziału. Hiszpański zaimek zwrotny, tak jak polski, zgadza się z podmiotem, ale w przeciwieństwie do polskiego zaimka zwrotnego, który dla każdej osoby jest taki sam (np. *myję się, myją się, myjemy się* itd.), odmienia się przez osoby:

(Yo) Me llamo Gloria. (*Nazywam się Gloria*).

(Nosotros) Nos despertamos temprano. (*Budzimy się wcześnie*).

Porównaj następujące zdania:

Ella se lava. (*Ona się myje*).

Ella se lava la cara. (*Ona myje sobie twarz*).

W pierwszym przykładzie zaimek zwrotny (**se**) występuje w roli dopełnienia bliższego. Aby to ustalić, zadaj sobie pytanie: kogo ona myje? Odpowiedź to: siebie. (Pamiętaj, że dopełnienie bliższe określa, *na kogo* lub *na co* oddziałuje podmiot — w tym przypadku *na siebie samą*).

W drugim przykładzie zaimek zwrotny (**se**) występuje w roli dopełnienia dalszego. Aby to ustalić, zadaj sobie pytanie: co ona myje? Odpowiedź to: twarz. „Twarz” stanowi dopełnienie bliższe. Teraz zadaj sobie pytanie: komu ona myje twarz? Odpowiedź to: sobie. (Pamiętaj, że dopełnienie dalsze określa, *dla kogo*, *do kogo*, *ku komu* skierowana jest czynność, którą wykonuje podmiot — w tym przypadku *sobie samej*).

Uwaga: Przy odmianie czasownika należy usunąć końcówkę **-se** i dodać oddzielony zaimek zwrotny odpowiedni dla danej osoby.

Tak jak w języku polskim, w zależności od tego, co chcesz przekazać, niektóre czasowniki mogą mieć zarówno formę prostą, jak i zwrotną. Czasownik zwrotny wymaga, aby podmiot oddziaływał sam na siebie. A co jeśli podmiot oddziałuje na kogoś lub coś innego? Wówczas w zdaniu nie jest wymagany zaimek zwrotny.

Przyjrzyj się uważnie poniższym przykładom:

Ella se lava. (*Ona się myje*).

Ella lava a su perro. (*Ona myje swojego psa*).

W pierwszym przykładzie czasownik wymaga użycia zaimka zwrotnego (**se**), ponieważ podmiot *ona* myje *siebie samą*. Natomiast w drugim przykładzie podmiot *ona* myje *swojego psa*. Ze względu na to, że w tym przypadku podmiot nie oddziałuje na siebie, nie można zastosować zaimka zwrotnego. I jeszcze jeden przykład:

Él prepara la comida. (*On przygotowuje obiad*).

Él se prepara. (*On się przygotowuje*).

W pierwszym przykładzie czasownik nie wymaga zaimka zwrotnego, ponieważ podmiot *on* przygotowuje coś innego (*obiad*). W drugim przykładzie podmiot *on* przygotowuje *siebie samego*, co wymaga użycia zaimka zwrotnego.

W pozostałych podrozdziałach przyjrzymy się dokładniej przedstawionym tutaj zagadnieniom. A tymczasem w tabeli 11.1 znajdziesz wiele popularnych czasowników zwrotnych (w nawiasach podane są przyimki, których wymagają dane czasowniki). Zwróć uwagę, że większość tych czasowników jest zwrotna także w języku polskim.

Tabela 11.1. Często spotykane czasowniki zwrotne

Czasownik	Znaczenie	Czasownik	Znaczenie
abrocharse	zapinać się	fijarse (en)	zauważyć
aburrirse	nudzić się	hacerse	stawać się
acostarse	kłaść się	irse	odchodzić
afeitarse	golić się	lavarse	myć się
alegrarse (de)	cieszyć się	levantarse	wstawać
aplicarse	przykładać się	llamarse	nazywać się
apresurarse	spieszyć się	maquillarse	malować się
asegurarse (de)	upewniać się	marcharse	odchodzić
bañarse	kąpać się	olvidarse (de)	zapominać
burlarse (de)	naśmiewać się	pasearse	spacerować
callarse	uciszyć się	peinarse	czesać się
cansarse	zmęczyć się	ponerse	zakładać (ubranie)
casarse	ożenić się/wyjąć za mąż	preocuparse (de)	martwić się
despedirse	żegnać się	quejarse (de)	narzekać
despertarse	budzić się	quitarse	zdejmować (ubranie)
desvestirse	rozbierać się	resfriarse	przeziębnić się
divertirse	bawić się	reírse (de)	śmiać się
dormirse	zasypiać	relajarse	odprężyć się
ducharse	brać prysznic	romperse	zepsuć się
encontrarse	znajdować się	secarse	suszyć się
enfadarse (con)	gniewać się	sentarse	siadać
engañarse	oszukiwać się	sentirse	czuć się
enojarse	złościć się	vestirse	ubierać się
equivocarse	mylić się	volverse	stawać się

Manuela ma dzisiaj ochotę trochę popsocić. Przeczytaj poniższe zdania, aby dowiedzieć się, co robi. Uzupełnij zdania zaimkiem zwrotnym **se** tylko wówczas, gdy jest to konieczne. Oto przykład:

P. Lava _____ el coche con agua sucia y después _____ lava.

O. Lava el coche con agua sucia y después **se** lava.

- _____ afeitada y después _____ afeitada al perro.
- _____ peina y después _____ a su gato.

3. _____ maquilla a su hermana menor y después _____ maquilla.
4. _____ despierta a las tres de la mañana y después _____ despierta a su familia.
5. _____ viste a su prima en ropa de niña y después _____ viste.
6. _____ levanta el juguete de su hermana y después _____ levanta.

Stosowanie czasowników zwrotnych — czynności wzajemne

Jeżeli chcesz przekazać, że podmioty oddziałują na siebie wzajemnie, jeden na drugi, w języku hiszpańskim, tak jak w polskim, również możesz zastosować czasownik zwrotny w formie dla pierwszej, drugiej lub trzeciej osoby liczby mnogiej. Oto prosty przykład:

Nos respetamos. (*Szanujemy się [nawzajem]*).

Se abrazan. (*Obejmują się [jeden drugiego]*).

Aby dodatkowo podkreślić znaczenie zaimka zwrotnego w tego typu konstrukcji, możesz dodać następujące wyrażenia w przypadku dwóch osób: **uno a otro (una a otra)** lub **el uno al otro (la una a la otra)** (*jeden drugiego/jedną drugą*), jak również w przypadku większej liczby osób: **unos a otros (unas a otras)** lub **los unos a los otros (las unas a las otras)** (*jedni drugich/jedne drugie*).

Las muchachas se miran. (*Dziewczynki patrzą na siebie*).

Ellas se miran (la) una a (la) otra. (*One się patrzą na siebie nawzajem*).

Aby dowiedzieć się więcej na temat stosowania zaimków zwrotnych, zobacz podrozdział „Stosowanie zaimków zwrotnych”.

Estela i Luis wkrótce się pobiorą. Na podstawie podanych informacji opisz ich zachowanie, używając w tym celu wzajemnych konstrukcji zwrotnych. Oto przykład:

P. respetarse

O. **Se respetan.**

7. amarse _____
8. hablarse todo el tiempo _____
9. abrazarse a menudo _____
10. mirarse con cariño _____
11. besarse mucho _____
12. casarse dentro de poco _____

Strony biernej (voz pasiva) używa się wówczas, gdy podmiot nie jest wykonawcą danej czynności, lecz jej odbiorcą i to na niego oddziałuje inna osoba lub przedmiot. W potocznym języku hiszpańskim, tak jak w polskim, unika się stosowania strony biernej. Niemniej jednak w niektórych sytuacjach może okazać się ona całkiem pomocna.

Stronę bierną można wyrazić za pomocą czasowników zwrotnych, gdy podmiotem jest przedmiot (a nie osoba) i gdy nie wskazujemy na wykonawcę czynności. Aby utworzyć stronę bierną za pomocą czasownika zwrotnego, należy użyć zaimka zwrotnego dla trzeciej osoby (**se**) i czasownika w trzeciej osobie liczby pojedynczej lub w trzeciej osobie liczby mnogiej, zgodnie z liczbą podmiotu:

Aquí se habla español. (*Tutaj mówi się po hiszpańsku*).

Se venden periódicos allá. (*Tam sprzedaje się gazety*).

Zanotuj, co dzieje się w restauracji. Użyj w tym celu strony biernej w postaci czasownika zwrotnego. Uzupełnij podane fragmenty zaimkiem i odmienionym czasownikiem. Oto przykład:

P. prohibir salir sin pagar

O. **Se prohíbe** salir sin pagar. (*Zabrania się wychodzić, nie zapłaciwszy*).

13. comer queso al fin de la comida

_____

14. beber vino blanco con el pescado

_____

15. poner la mesa con un mantel

_____

16. sacar su foto

_____

17. preparar la comida en la cocina

_____

18. abrir el restaurante todos los días

_____

Zmiana znaczenia przy użyciu zwrotnej formy czasownika

Niektóre czasowniki mają różne znaczenia w zależności od tego, czy są zwrotne, czy nie. Zachowaj czujność, używając czasowników zawartych w tabeli 11.2.

Tabela 11.2. Czasowniki o innym znaczeniu w formie zwrotnej

Czasownik	Znaczenie	Czasownik zwrotny	Znaczenie
acordar	uzgadniać	acordarse (de)	przypominać sobie
aplicar	stosować	aplicarse	przykładać się
cambiar	zmieniać się	cambiarse	przebierać się

Tabela 11.2. Czasowniki o innym znaczeniu w formie zwrotnej — ciąg dalszy

Czasownik	Znaczenie	Czasownik zwrotny	Znaczenie
colocar	umieszczać	colocarse	znaleźć posadę
dormir	spać	dormirse	zasypiać
ir	iść	irse	odchodzić
levantar	podnosić	levantarse	wstawać
llamar	dzwonić, wołać	llamarse	nazywać się
parecer	wydawać się	parecerse	być podobnym
poner	kłaść	ponerse	zakładać (ubranie)
quitar	usuwać	quitarse	zdejmować (ubranie)
quedar	umówić się	quedarse	zostać
sonar	brzmieć	sonarse	wysmarkać się
volver	wracać	volverse	stać się

Oto przykłady, które ilustrują, jak zmienia się znaczenie czasownika w zależności od użytej (zwrotnej lub ogólnej) formy:

Marta volvió a su país después de volverse famosa en Francia.
(Marta wróciła do swojego kraju po tym, jak stała się sławna we Francji).

María llama a su amiga que se llama Emilia. (Maria dzwoni do swojej przyjaciółki, która nazywa się Emilia).

Spędzasz dzień w kinie, oglądając filmy ze swoim przyjacielem Juanem. Uzupełnij zdania odpowiednią (zwrotną lub prostą) formą czasownika podanego w nawiasie i zaimkiem zwrotnym, jeśli to konieczne. Oto przykład:

P. (levantar/levantarse) Yo _____ tarde.

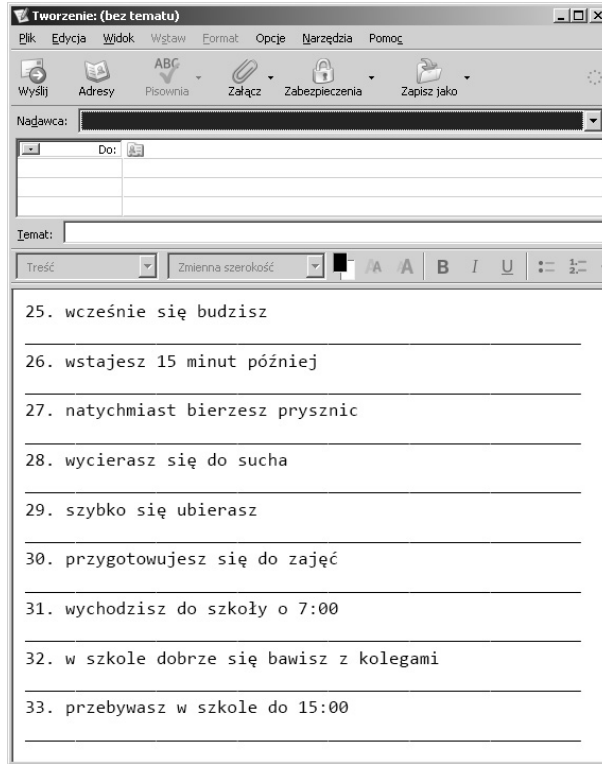
O. Yo **me levanto** tarde. (*Wstaję późno*).

19. (ir/irse) Él quiere _____ al cine.
20. (quedar/quedarse) Nosotros _____ delante del cine.
21. (cambiar/cambiarse) Yo _____ de ropa y salgo de mi casa.
22. (dormir/dormirse) Cuando empieza la película, Juan _____.
23. (sonar/sonarse) Se despierta cuando yo _____.
24. (volver/volverse) Después de la película, _____ a nuestras casas.

Pisziesz do przyjaciela e-mail, w którym opisujesz swój typowy dzień w szkole. Przetłumacz podane poniżej zdania z języka polskiego na język hiszpański. Uważaj! Nie wszystkie czasowniki są zwrotne. Pamiętaj, aby zapisać odpowiedzi w pierwszej osobie liczby pojedynczej.

Stosowanie zaimków zwrotnych

Czasowniki zwrotne zawsze odmieniają się razem z zaimkami zwrotnymi, które zgadzają się z podmiotem. Zazwyczaj zaimki te, tak jak zaimki dopełnienia bliższego i dalszego, o których pisałam w rozdziale 10., umieszczają się przed odmienionym czasownikiem. Zastosowanie zaimka nie ma żadnego wpływu na odmianę czasownika. Tabela 11.3 ilustruje odmianę czasownika zwrotnego wraz z zaimkiem zwrotnym.

Tabela 11.3. Prawidłowe stosowanie zaimków zwrotnych

Bezokolicznik	Podmiot	Zaimek zwrotny	Forma osobowa czasownika
dormirse (<i>zasypiać</i>)	yó	me	duermo
despertarse (<i>budzić się</i>)	tú	te	despiertas
desvestirse (<i>rozbierać się</i>)	él, ella, usted	se	desviste
relajarse (<i>odprężyć się</i>)	nosotros	nos	relajamos
callarse (<i>zamilknąć</i>)	vosotros	os	calláis
marcharse (<i>odejść</i>)	ellos, ellas, ustedes	se	marchan

Zaimki zwrotne wyglądają dokładnie tak samo jak zaimki dopełnienia bliższego i dalszego, z wyjątkiem form dla trzeciej osoby liczby pojedynczej i mnogiej (**se**). Mając na uwadze, że używa się zaimka **se**, gdy w zdaniu występują zaimki podwójnego dopełnienia (zobacz rozdział 10.), nie powinno stanowić dla Ciebie najmniejszego problemu zapamiętanie tego zaimka również w roli zaimka zwrotnego:

Ella se llama Mariana. (*Ona nazywa się Marianna*).

Oto przykłady zastosowania zaimków zwrotnych:

¿De qué se queja usted? (*Na co pan narzeka?*)

Me quejo de los precios. (*Narzekał na ceny*).

¿A qué hora se acuestan los niños? (*O której godzinie kładą się dzieci?*)

Los niños se acuestan a las nueve. (*Dzieci kładą się o dziewiątej*).

Aby utworzyć zdanie przeczące z czasownikiem zwrotnym, dodaj **no** lub inne przeczące słowo (zobacz rozdział 5.) przed zaimkiem zwrotnym:

¿Se enoja usted a menudo? (*Często się pan złości?*)

No, no me enojo a menudo. (*Nie, nie złościę się często*).

Nunca me enojo. (*Nigdy się nie złościę*).

No me enojo nunca. (*Nigdy się nie złościę*).

W kolejnym wpisie do dziennika opowiadasz o złych nawykach swoich i swoich znajomych. Poniżej masz podany podmiot i czasownik zwrotny. Odmień czasownik i dodaj odpowiedni zaimek zwrotny. Oto przykład:

P. yo/acostarse tarde

O. Yo **me acuesto** tarde. (*Kładę się późno*).

25. Isabel y yo/preocuparse de todo

---

26. Gloria/enfadarse fácilmente

---

27. mis hermanos/equivocarse a menudo

---

28. yo/reírse de mis amigos

---

29. tú/quejarse de vez en cuando

---

30. vosotros/dormirse en la clase

Miejsce zaimka zwrotnego

Dokładnie tak jak w przypadku zaimków dopełnienia bliższego i dalszego (zobacz rozdział 10.) zaimki zwrotne umieszcza się zazwyczaj przed odmienionym czasownikiem:

Me aplico en la clase de español. (Przykładam się na zajęciach z języka hiszpańskiego).

¿Por qué te pones enojado? (Dlaczego się złościysz?)

Ella no se siente bien. (Ona nie czuje się dobrze).

W zdaniach z dwoma czasownikami, z których drugi jest w bezokoliczniku (tak jak w pierwszych dwóch przykładach poniżej [zobacz rozdział 4.]), lub w zdaniach z imiesłowem czynnym (tak jak w następnych dwóch przykładach [zobacz rozdział 6.]), istnieją dwie możliwości umiejscowienia zaimka zwrotnego: albo przed odmienionym czasownikiem, albo po bezokoliczniku lub imiesłowie, do których zaimek powinien być przyłączony. Przy połączeniu zaimka z imiesłowem nad akcentowaną samogłoską należy dodać akcent graficzny:

(No) **Voy a maquillarme.** ([Nie] Będę się malować).

(No) **Me voy a maquillar.** ([Nie] Będę się malować).

(No) **Estoy maquillándome.** ([Nie] Maluję się [w tym momencie]).

(No) **Me estoy maquillando.** ([Nie] Maluję się [w tym momencie]).

Widzisz akcent graficzny, który dodałam w trzecim przykładzie, gdy zaimek zwrotny został przyłączony do imiesłowu? Zazwyczaj, aby prawidłowo dodać akcent w tym przypadku, należy policzyć trzy samogłoski od końca:

Ella (no) está peinándose. (Ona się [nie] czesze [w tym momencie]).

Ella (no) se está peinando. (Ona się [nie] czesze [w tym momencie]).

Jeśli zaimek zwrotny występuje przed czasownikiem, aby utworzyć zdanie przeczące (zobacz rozdział 5.), należy umieścić wyraz przeczący przed zaimkiem:

(No) **Voy a maquillarme.** ([Nie] Będę się malować).

(No) **Me voy a maquillar.** ([Nie] Będę się malować).

Zapisz w swoim dzienniku, co dana osoba chciałaby zrobić w określonych okolicznościach. Odmień pierwszy z podanych czasowników, a drugi pozostaw w bezokoliczniku. W pierwszym zdaniu umieść odpowiedni zaimek zwrotny przed odmienionym w czasie teraźniejszym czasownikiem. W drugim zdaniu umieść zaimek zwrotny, przyłączając go do bezokolicznika. Oto przykład:

P. Ella tiene miedo. (querer/esconderse)

O. Se quiere esconder. Quiere esconderse. (Chce się ukryć).

31. Yo tengo sueño. (querer/acostarse)

32. Nosotros tenemos hambre. (deber/prepararse el desayuno)

---

33. Tú estás sucio. (ir a/bañarse)

---

34. Alberto está mojado. (pensar/secarse)

---

35. Las muchachas están cansadas. (poder/sentarse)

---

36. Ustedes están enfermos. (preferir/quedarse en casa)

Zauważyłeś, co się właśnie wydarzyło? Zapisz w swoim dzienniku, co robią ludzie wokół Ciebie. W tym celu odmień czasownik **estar** (*być*) w czasie teraźniejszym, a z czasownika podanego w nawiasie utwórz imiesłów czynny. W pierwszym zdaniu umieść odpowiedni zaimek zwrotny przed odmienionym w czasie teraźniejszym czasownikiem **estar**. W drugim zdaniu umieść zaimek zwrotny, przyłączając go do imiesłowu. Oto przykład:

P. Ellos se acaban de disputar con su amigo (pelearse)

O. **Se están peleando. Están peleándose.**

37. Yo acabo de oír truenos y de ver relámpagos. (escondarse)

---

38. Susana acaba de recibir una invitación al cine. (vestirse)

---

39. Los muchachos acaban de jugar al fútbol en el lodo. (ducharse)

---

40. Tú acabas de derramar zumo de uva en tus pantalones. (cambiarse de ropa)

---

41. Nosotros acabamos de oír sonar el timbre de la puerta. (levantarse)

---

42. Ustedes acaban de terminar su tarea. (relajarse)

W trybie rozkazującym zaimki zwrotne (tak jak zaimki dopełnienia bliższego i dalszego) pojawiają się w przypadku form twierdzących po czasowniku (przyłączone do niego), natomiast w przypadku form przeczących przed czasownikiem:

Lávese. (Lávate.) (*Niech pan/pani się umyje [Umyj się]*).

No se lave. (No te laves.) (*Niech pan/pani się nie umyje [Nie myj się]*).

Oto dwie główne zasady umieszczania zaimków:

- ✓ Jeżeli przyłączony jest jeden zaimek, wówczas akcent graficzny należy umieścić nad trzecią samogłoską od końca:

Acuéstate temprano. (*Polóż się wcześniej*).

- ✓ Jeżeli przyłączone są dwa zaimki, wówczas akcent graficzny należy umieścić nad czwartą samogłoską od końca:

Póngaselo. (*Niech pan/pani to włoży*).

Jesteś na wycieczce. Zapisz wskazówki, które Tobie i innym uczestnikom przekazał przewodnik. W nawiasie masz podpowiedź *tak* lub *nie*, abyś wiedział, jakiej wersji trybu rozkazującego użyć. Odmień odpowiednio czasownik zwrotny w trybie rozkazującym i dodaj akcenty tam, gdzie to konieczne. Oto przykład:

P. (no) pasearse por el parque

O. No **se paseen** ustedes por el parque.

P. (sí) sentarse

O. **Siéntense** ustedes.

43. (sí) quedarse en grupos de dos _____

44. (no) irse sin permiso _____

45. (no) tardarse en el baño _____

46. (sí) fiarse de mí _____

47. (no) ponerse nerviosos _____

48. (sí) divertirse mucho _____

Klucz odpowiedzi

- 1 se/-. W przypadku pierwszej czynności goli się, a w drugiej goli psa.
- 2 se/-. W przypadku pierwszej czynności czesze siebie, a w drugiej czesze kota.
- 3 -/se. W przypadku pierwszej czynności maluje swoją siostrę, a w drugiej maluje się.
- 4 se/-. W przypadku pierwszej czynności budzi się o trzeciej, a w drugiej budzi swoją rodzinę.
- 5 -/se. W przypadku pierwszej czynności ubiera swoją kuzynkę w dziecięce ubranka, a w drugiej ubiera się.
- 6 -/se. W przypadku pierwszej czynności podnosi zabawkę siostry, a w drugiej wstaje.
- 7 Se aman. (*Kochają się*).
- 8 Se hablan todo el tiempo. (*Cały czas ze sobą rozmawiają*).
- 9 Se abrazan a menudo. (*Często się przytulają*).
- 10 Se miran con cariño. (*Patrzą na siebie z czułością*).
- 11 Se besan mucho. (*Dużo się całują*).
- 12 Se casan dentro de poco. (*Wkrótce się pobierają*).
- 13 Se come queso al fin de la comida. (*Na koniec obiadu je się ser*).
- 14 Se bebe vino blanco con el pescado. (*Do ryby pije się białe wino*).
- 15 Se pone la mesa con un mantel. (*Kładzie się obrus na stole*).
- 16 Se saca su foto. (*Robi się zdjęcie*).
- 17 Se prepara la comida en la cocina. (*Jedzenie przygotowuje się w kuchni*).
- 18 Se abre el restaurante todos los días. (*Otwiera się restaurację codziennie*).
- 19 ir
- 20 quedamos
- 21 me cambio
- 22 se duerme. (*Uwaga: Dormir jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie o → ue*).
- 23 me sueno
- 24 volvemos

- 25** **Me despierto temprano.** **Despertarse** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.
- 26** **Me levanto quince minutos después.**
- 27** **Me ducho inmediatamente.**
- 28** **Me seco.**
- 29** **Me visto rápidamente.** **Vestir** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **i**.
- 30** **Me preparo para mis (las) clases.**
- 31** **Voy a la escuela a las siete de la mañana.** Nie potrzebujemy czasownika zwrotnego, ponieważ znaczenie w tym zdaniu to *iść*, a nie *odchodzić*.
- 32** **Me divierto en la escuela con mis amigos.** **Divertirse** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.
- 33** **Me quedo en la escuela hasta las tres de la tarde.**
- 34** Isabel y yo **nos preocupamos** de todo. (*Izabela i ja martwimy się o wszystko*).
- 35** Gloria **se enfada** fácilmente. (*Gloria łatwo się złości*).
- 36** Mis hermanos **se equivocan** a menudo. (*Moi bracia często się mylą*).
- 37** Yo **me río** de mis amigos. (*Śmieję się z moich przyjaciół*). **Reír** jest czasownikiem nieregularnym.
- 38** Tú **te quejas** de vez en cuando. (*Narzekasz od czasu do czasu*).
- 39** Vosotros **os dormís** en la clase. (*Usypiacie na lekcji*).
- 40** **Me quiero acostar. Quiero acostarme.** (*Chcę się położyć*). **Querer** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.
- 41** **Nos debemos preparar el desayuno. Debemos prepararnos el desayuno.** (*Powinniśmy przygotować sobie śniadanie*).
- 42** **Te vas a bañar. Vas a bañarte.** (*Idziesz się kąpać*). **Ir** jest czasownikiem nieregularnym.
- 43** **Se piensa secar. Piensa secarse.** (*Myśli, aby się wytrzeć*). **Pensar** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.
- 44** **Se pueden sentar. Pueden sentarse.** (*Mogą usiąść*). **Poder** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **o** → **ue**.
- 45** **Se prefieren quedar en casa. Prefieren quedarse en casa.** (*Wolą zostać w domu*). **Preferir** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.
- 46** **Me estoy escondiendo. Estoy escondiéndome.** (*Ukrywam się*).

- 47** Se está vistiendo. Está vistiéndose. (*Ubiera się*). **Vestir** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **i**.
- 48** Se están duchando. Están duchándose. (*Biorą prysznic*).
- 49** Te estás cambiando de ropa. **Estás cambiándote** de ropa. (*Przebierasz się*).
- 50** Nos estamos levantando. **Estamos levantándonos**. (*Wstajemy*).
- 51** Se están relajando. Están relajándose. (*Państwo się odprężają*).
- 52** **Quédense ustedes** en grupos de dos. (*Niech państwo pozostaną w parach*).
- 53** **No se vayan ustedes** sin permiso. (*Niech państwo nie odchodzą bez pozwolenia*).
- 54** **No se tarden ustedes** en el baño. (*Niech państwo nie siedzą zbyt długo w łazience*).
- 55** **Fíense** de mí. (*Niech mi państwo zaufają*).
- 56** **No se pongan** nerviosos. (*Niech się państwo nie denerwują*). **Poner** jest czasownikiem zakończonym w pierwszej osobie liczby pojedynczej czasu teraźniejszego trybu oznajmującego na **-go**.
- 57** **Diviértanse** mucho. (*Niech się państwo dobrze bawią*). **Divertir** jest czasownikiem, w którym zachodzi zmiana w temacie **e** → **ie**.

Skorowidz

A

adjetivo, *Patrz:* przymiotnik
adjetivo calificativo, *Patrz:* przymiotnik jakościowy
adjetivo demostrativo, *Patrz:* przymiotnik wskazujący
adjetivo interrogativo, *Patrz:* przymiotnik pytajny
adjetivo posesivo, *Patrz:* przymiotnik dzierżawczy
adverbio, *Patrz:* przysłówek
adverbio interrogativo, *Patrz:* przysłówek pytajny
akcent graficzny, 27, 66, 201, 246, 297
dyftong, 203
artículo definido, *Patrz:* rodzajnik określony
artículo indefinido, *Patrz:* rodzajnik nieokreślony

B

bezokolicznik, 44, 48, 81, 228, 231, 296
zakończenie, 44, 81

C

conjugación, *Patrz:* koniugacja
czas, 36, 37, 57
przeszły
dokonany prosty, 241, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 262, 263, 264, 290, 291
następstwo czasów, 287
niedokonany, 257, 258, 259, 260, 262, 264, 265, 290, 291

przyszły, 273
prosty, 275, 276, 278
teraźniejszy
koniugacja, *Patrz:* koniugacja w czasie teraźniejszym
trybu łączącego, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 173
trybu oznajmującego, 81, 125, 174
wyrażanie przyszłości, 273, 274
czasownik, 41, 44, 78
abrir, 308
bezokolicznik, *Patrz:* bezokolicznik
buscar, 199, 312
cerrar, 309
coger, 301, 313
comenzar, 309
comer, 308
conducir, 314
conocer, 300, 314
construir, 311
continuar, 119, 120, 312
creer, 311
dar, 250
deber, 301
decir, 302, 315
despertarse, 309
dirigir, 313
disgustar, 204, 205
distinguir, 314
dormir, 310
ecoger, 313
ejercer, 313
empezar, 309
es, 135
escuchar, 199
esparcir, 313
esperar, 199
estar, 119, 140, 290, 299, 300, 315

- czasownik
- exigir, 313
  - forma osobowa, 296
  - guiar, 311
  - gustar, 204, 205, 289
  - haber, 104
  - hablar, 302
  - hacer, 81, 315
  - ir, 250, 273, 274, 302, 315
  - jugar, 301, 309
  - koniugacja, *Patrz:* koniugacja
  - lanzar, 313
  - llamar, 199
  - llegar, 302, 312
  - llevar, 303
  - mirar, 199
  - mostrar, 309
  - nieprzechodni, 45
  - nieregularny, 89, 90, 91, 125, 127, 128, 132, 174, 176, 182, 247, 248, 249, 250, 259, 276, 296, 314
    - dar, 93
    - hacer, 93
    - tener, 93, 94
    - w pierwszej osobie liczby pojedynczej, 89, 90, 174, 179
    - w trybie rozkazującym, 187
  - niewymagający przyimka, 231, 232
  - oír, 315
  - pedir, 288, 310
  - pensar, 291, 309
  - poder, 291, 316
  - poner, 316
  - ponerse, 302
  - posiłkowy, 104
  - preguntar, 288, 289
  - proteger, 313
  - przechodni, 45
  - przyimek
    - a, 229
    - con, 231
    - de, 230
    - en, 230
  - querer, 291, 309, 316
  - recoger, 313
  - regularny, 81, 82, 83, 125, 126, 178, 183, 242, 258, 275, 276
  - saber, 291, 300, 316
  - salir, 317
  - seguir, 119, 120
  - sentarse, 309
  - sentir, 310
  - ser, 72, 250, 290, 299, 317
  - suponer, 302
  - tener, 196, 290, 317
  - tener que, 301
  - tocar, 301
  - tomar, 301
  - trabajar, 307
  - traducir, 314
  - traer, 303, 317
  - venir, 302, 317
  - ver, 250, 318
  - volver, 310
  - zmiana znaczenia, 252
  - zmiany w pisowni, 129, 131, 176, 180, 184, 185, 243, 312
    - temat, 85, 86, 87, 88, 94, 117, 130, 131, 175, 176, 180, 181, 184, 185, 186, 245, 246
    - w trybie rozkazującym, 175, 176, 180, 181, 184, 185, 186
    - zakończenie, 84, 88, 94
    - zwrotny, 45, 209, 210, 213
    - czynności wzajemne, 212
    - zmiana znaczenia, 213, 214
- czek, 28
- część mowy, 47, 161
- D**
- data, 30, 32, 35, 57
- zapisywanie, 34
- dopełnienie
- bliższe, 41, 42, 287, 288
  - dalsze, 41, 42, 287, 288, 289
- dzień tygodnia, 32, 33, 57
- G**
- gerundio, 115, 118, 119, 120
- forma nieregularna, 117
  - tworzenie, 116, 117
- godzina, 36, 57
- rozpoczęcia, 36

I

idiom, 42, 295
 imiesłów
   czynny, 201
   przymiotnikowy czynny, 115
   przysłówkowy współczesny, 115
 infinitivo, *Patrz:* bezokolicznik
 interpunkcja, 294

K

kolokwializm, 295
 koniugacja, 81, 242, 244, 258, 259, 307
   w czasie teraźniejszym, 82
 koniugacja, 296
 konstrukcja bezosobowa, 135, 136, 137

L

liczba
   mnoga, 67, 154
   pojedyncza, 296
   zapisywanie, 28, 294
 liczebnik, 64
   główny, 25, 26, 30, 34
   rodzaj, 27, 30
   porządkowy, 25, 29, 30, 34
   forma skrócona, 30

M

miesiąc, 33
 modo imperativo, *Patrz:* tryb rozkazujący
 modo subjuntivo, *Patrz:* tryb łączący
 mowa potoczna, 295
 myślnik, 294

N

nombre abstracto, *Patrz:* rzeczownik abstrakcyjny
 nombre colectivo, *Patrz:* rzeczownik zbiorowy
 nombre común, *Patrz:* rzeczownik pospolity
 nombre propio, *Patrz:* rzeczownik własny

O

odpowiedź
   przecząca, 106, 107, 108, 109
   szczegółowa, 110, 111
 okolicznik, 42
 orzeczenie, 41, 293
   czasownikowe, 296

P

podmiot, 41, 42
 pora roku, 34, 57
 porównanie, 162, 163
 preposición, *Patrz:* przyimek
 presente de indicativo, *Patrz:* czas teraźniejszego trybu oznajmującego
 pretérito imperfecto, *Patrz:* czas przeszły niedokonany
 pretérito perfecto simple, *Patrz:* czas przeszły dokonany prosty
 pronombre, *Patrz:* zaimek
 pronombre demostrativo, *Patrz:* zaimek wskazujący
 pronombre interrogativo, *Patrz:* zaimek pytajny
 pronombre posesivo, *Patrz:* zaimek dzierżawczy
 pronombre preposicional, *Patrz:* zaimek przyimkowy
 pronombre reflexivo, *Patrz:* zaimek zwrotny
 pronombre subjetivo, *Patrz:* zaimek podmiotowy
 przecinek, 294
 przydawka, 42
 przyimek, 58, 223, 224, 225, 297
   a, 195, 196, 197, 225, 228, 229
   con, 159, 226, 228, 231
   de, 69, 226, 228, 230
   en, 226, 228, 230
   hasta, 227
   para, 227
   por, 227, 228
   wyrażenie, *Patrz:* wyrażenie przyimkowe
 przymiotnik, 41, 45, 149, 161
   dzierżawczy, 45, 69, 70
   su, 71
   forma skrócona, 156
   jakościowy, 155
   liczba mnoga, *Patrz:* liczba mnoga

przymiotnik
 liczebny, 45
 miejsce w zdaniu, 155, 156
 nieokreślony, 45
 nieregularny stopień, 164
 pytajny, 45, 101
     ¿cuánto?, 102
     ¿que?, 102
 rodzaj, 150, 151
     wyjątki, 152, 153
 stopień, 162
     najwyższy, 163, 164, 165
     najwyższy bezwzględny, 166
     wyższy, 163, 164, 165
 wskazujący, 45, 55, 61
 przysłówki, 41, 46, 158, 159, 160, 161
 miejsce w zdaniu, 162
 pytajny, 101, 102
     ¿para qué?, 103
     ¿por qué?, 103
 stopień, 162
     najwyższy, 163
     wyższy, 163
 tal vez, 141
 tworzenie, 158, 159
 pytanie, 99, 100, 109, 294
 intonacja, 100
 inwersja, 101, 102
 przeczące, 100
 rozłączne, 100

R

rodzaj, 47, 55, 286
 gramatyczny, 42
     brak, 58
 męski, 42, 64, 150, 151, 295
     wyjątki, 152, 153
 nijaki, 42
 żeński, 42, 64, 65, 150, 151
     wyjątki, 152, 153
 rodzajnik
 el, 33, 35
 lo, 58
 los, 33
 nieokreślony, 55, 59
     forma, 59
     pomijanie, 59, 287
 określony, 55, 56, 71

forma, 56
 łączenie z przyimkiem, 58
 pomijanie, 58
 stosowanie, 56
 rzeczownik, 41, 42
 abstrakcyjny, 43
 konkretny, 43
 liczba mnoga, *Patrz:* liczba mnoga
 pospolity, 43
 rodzaj, 47, 55, 64, 65
     rodzajnik, 66
     wyjątki, 64, 66
     znaczenie, 65
 własny, 43
 zakończenie, 64, 65, 66
 zbiorowy, 43, 296
 złożony, 64

S

separator części ułamkowej, 28
 skrót, 47
 słownik dwujęzyczny, 47
 spójnik que, 135
 strona bierna, 212
 sustantivo, *Patrz:* rzeczownik
 synonim, 299

T

tryb
 łączący, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 135, 138, 139, 140, 141, 173, 291, 296
 orzekający, *Patrz:* tryb oznajmujący
 oznajmujący, 125, 137, 139, 296
 rozkazujący, 171, 172, 201, 218, 296
     dla drugiej osoby liczby mnogiej, 183, 184, 185, 186, 187
     dla drugiej osoby liczby pojedynczej, 178, 179
     formalny, 172, 173, 174, 176
     nieformalny, 177, 182
     przeczący, 178, 179

V

verbo, *Patrz:* czasownik
 verbo intransitivo, *Patrz:* czasownik
 nieprzechodni

verbo irregular, *Patrz:* czasownik nieregularny
verbo reflexivo, *Patrz:* czasownik zwrotny
verbo regular, *Patrz:* czasownik regularny
verbo transitivo, *Patrz:* czasownik przechodni

W

wątek, 293
wykrzyknik, 172, 294
wyrażenie
    przyimkowe, 159, 223, 224, 225
    przysłówkowe, 159, 160, 228

Z

zaimek, 41, 43, 193, 297
    dopełnienia
        bliższego, 44, 194, 195, 198, 199, 200, 288, 297
        dalszego, 44, 197, 198, 199, 200, 288, 297
        miejsce w zdaniu, 201, 202, 203
        podwójny, 202, 203
    dzierżawczy, 43, 69, 71, 72, 297
    grzecznościowy, 78
    ła, 288
    las, 288
    le, 195, 288
    les, 288
    lo, 195, 288
    los, 288
    me, 297
    mi, 297
    mí, 297
    mío, 297
    osobowy, 77, 101, 172
        podmiotowy, 43
        pomijanie, 101
    podmiotowy, 77, 297
        él, 79
        ella, 79
        ellas, 79
        ellos, 79
        liczba, 78
        nosotras, 80
        nosotros, 80
        odmiana, 78
        osoba, 78
        pomijanie, 78, 80
        tú, 79
        usted, 79
        ustedes, 79
        vosotras, 78, 79
        vosotros, 78, 79
    przyimkowy, 44, 233, 234, 297
    pytajny, 43, 101, 103
    wskazujący, 43, 55, 62
    względny który, 141
    yo, 297
    zwrotny, 44, 209, 210, 213, 297
        miejsce w zdaniu, 217, 218, 219
        odmiana, 215, 216
zaprzeczenie podwójne, 107
zdanie
    nadrzędne, 138
    podrzędne, 134, 135, 138, 139, 140
    porównawcze, *Patrz:* porównanie
    względne, 141
znak
    interpunkcyjny, 294
    wykrzyknik, 172, 294
    zapytania, 100
        odwrócony, 100, 294
związek frazeologiczny, 42, 286

356 Hiszpański dla bystrzaków. Poziom średnio zaawansowany _____

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

- 1. ZAREJESTRUJ SIĘ**
- 2. PREZENTUJ KSIĄŻKI**
- 3. ZBIERAJ PROWIZJĘ**

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

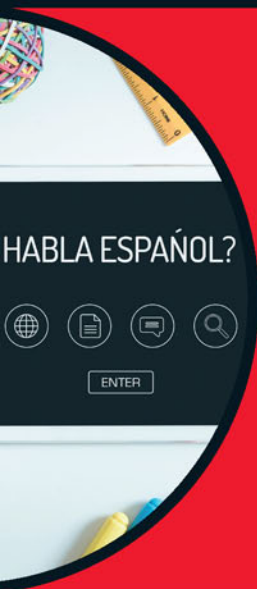
Z lekkością pisz i mów po hiszpańsku!

Chciałbyś popracować nad umiejętnością pisania w języku hiszpańskim? Ten przyjazny dla użytkownika podręcznik zawiera wiele praktycznych przykładów i przydatnych ćwiczeń, dzięki którym odkryjesz mowę rodowitych Hiszpanów. Będziesz miał okazję poznać nowe słownictwo, liczebniki i czasy — tym sposobem bardzo szybko opanujesz hiszpański i zaczniesz sprawnie pisać w tym języku. Ponadto znajdziesz tu wiele tabel jasno przedstawiających koniugację hiszpańskich czasowników każdego typu, jak również słownik hiszpańsko-polski i polsko-hiszpański!

W książce:

- Przystępne objaśnienia zagadnień gramatycznych
- Informacje przedstawione krok po kroku
- Ikony i inne pomoce w poruszaniu się po książce
- Poręczne „ściągi”

Gail Stein uczyła języków obcych przez ponad 30 lat. Jest autorką takich książek, jak *CliffsStudySolver Spanish I* i *Spanish II* oraz *Webster's New World Spanish Grammar Handbook*.

dla
bystrzaków

Zamówienia telefoniczne:

 0 801 339900 0 601 339900

septem
septem.pl

Sprawdź najnowsze promocje:

- <http://dlabystrzakow.pl/promocje>
- Książki najchętniej czytane:
- <http://dlabystrzakow.pl/bestsellery>
- Zamów informacje o nowościach:
- <http://dlabystrzakow.pl/nowosci>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: rady@dlabystrzakow.pl
<http://dlabystrzakow.pl>

Cena 39,90 zł

ISBN 978-83-283-2755-9

9 788328 327559